

**POMOC
PSYCHOLOGICZNO- PEDAGOGICZNA
WSPARCIE UCZNIĄ ZE SPECJALNYMI
POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI**

Przepisy prawa oświatowego:

- 1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U.2017.1578 ze zm.);**
- 2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U.2017.1591 ze zm.);**
- 3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży (Dz.U.2017.1616);**

Przepisy prawa oświatowego:

- 4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz.U.2017.1646 ze zm.);**

ponadto:

- 5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U.2019.502).**

Kuratorium Oświaty w Warszawie

Realizacja prawa do kształcenia się, wychowania i opieki odpowiednich do wieku i osiągniętego rozwoju.

Możliwość pobierania nauki we wszystkich typach szkół .

Opieka przez umożliwianie realizowania zindywidualizowanego procesu kształcenia.

Indywidualizacja pracy na zajęciach edukacyjnych.

Dostosowanie treści, metod i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych ucznia.

Dostosowanie form i programów nauczania oraz zajęć rewalidacyjnych.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych.

Edukacja włączająca

- Przedszkola/ szkoły ogólnodostępne

Edukacja integracyjna

- Oddziały integracyjne w przedszkolach/szkołach
- Przedszkola/ szkoły integracyjne

Edukacja specjalna

- Oddziały specjalne w przedszkolach/szkołach ogólnodostępnych
- Przedszkola/ szkoły specjalne

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna:

- Może być udzielana każdemu uczniowi (zdolnemu i wymagającemu wsparcia).
- Udzielana po wcześniejszej diagnozie lub jeśli zachodzi taka potrzeba (np. zaobserwowano zmiany u dziecka).
- Udzielana przez nauczycieli (terapia pedagogiczna, TUS), specjalistów i/lub terapeutów.
- Czas trwania zajęć z pomocy pp dla ucznia – 45 minut tygodniowo. Może trwać mniej lub więcej niż 45 minut, jednak przy zachowaniu ustalonego dla ucznia wymiaru tygodniowego.

- Formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej (szkoła):

w trakcie bieżącej pracy z uczniem oraz przez zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów, a także w formie:

- 1) klas terapeutycznych;
- 2) zajęć rozwijających uzdolnienia;**
- 3) zajęć rozwijających umiejętności uczenia się;**
- 4) zajęć dydaktyczno-wyrównawczych;
- 5) zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, **rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne** oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym;
- 6) zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu – w przypadku uczniów szkół podstawowych oraz uczniów szkół ponadpodstawowych;
- 7) zindywidualizowanej ścieżki kształcenia;**
- 8) porad i konsultacji;
- 9) warsztatów.

dla uczniów, którzy mogą uczęszczać do szkoły, ale ze względu na trudności w funkcjonowaniu wynikające w szczególności ze stanu zdrowia, nie mogą realizować wszystkich zajęć wspólnie z rówieśnikami

obejmuje wszystkie zajęcia realizowane wspólnie z oddziałem oraz indywidualnie z uczniem

Zindywidualizowana ścieżka kształcenia

wymaga analizy funkcjonowania ucznia na terenie szkoły oraz efektów udzielanej dotychczas pomocy

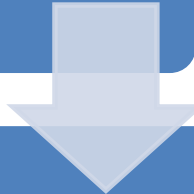
opinia
wydawana nie dłużej niż na rok szkolny

Kuratorium Oświaty w Warszawie

Szkoła do wniosku o wydanie opinii dołącza dokumentację.

Przed wydaniem opinii poradnia przeprowadza analizę funkcjonowania ucznia.

Wydana opinia zawiera m.in.: zakres, w jakim uczeń nie może brać udziału w zajęciach wspólnie z rówieśnikami oraz działania, jakie powinny być podjęte w celu usunięcia barier i ograniczeń.

**WIELOSPECJALISTYCZNA OCENA POZIOMU
FUNKCJONOWANIA UCZNIĄ (WOPFU)**

**INDYWIDUALNY PROGRAM
EDUKACYJNO-TERAPEUTYCZNY (IPET)**

Orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydawane:

Dzieciom i młodzieży

Zagrożonym
niedostosowaniem
społecznym

Niedostosowanym
społecznie

Dzieciom i młodzieży

niestyszającym, słabostyszającym,
niewidomym, słabowidzącym,
z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,
z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim,
umiarkowanym lub znacznym,
z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
z niepełnosprawnościami sprzężonymi

Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego

Obserwacja ucznia, rozmowa z rodzicami (pozyskanie informacji)

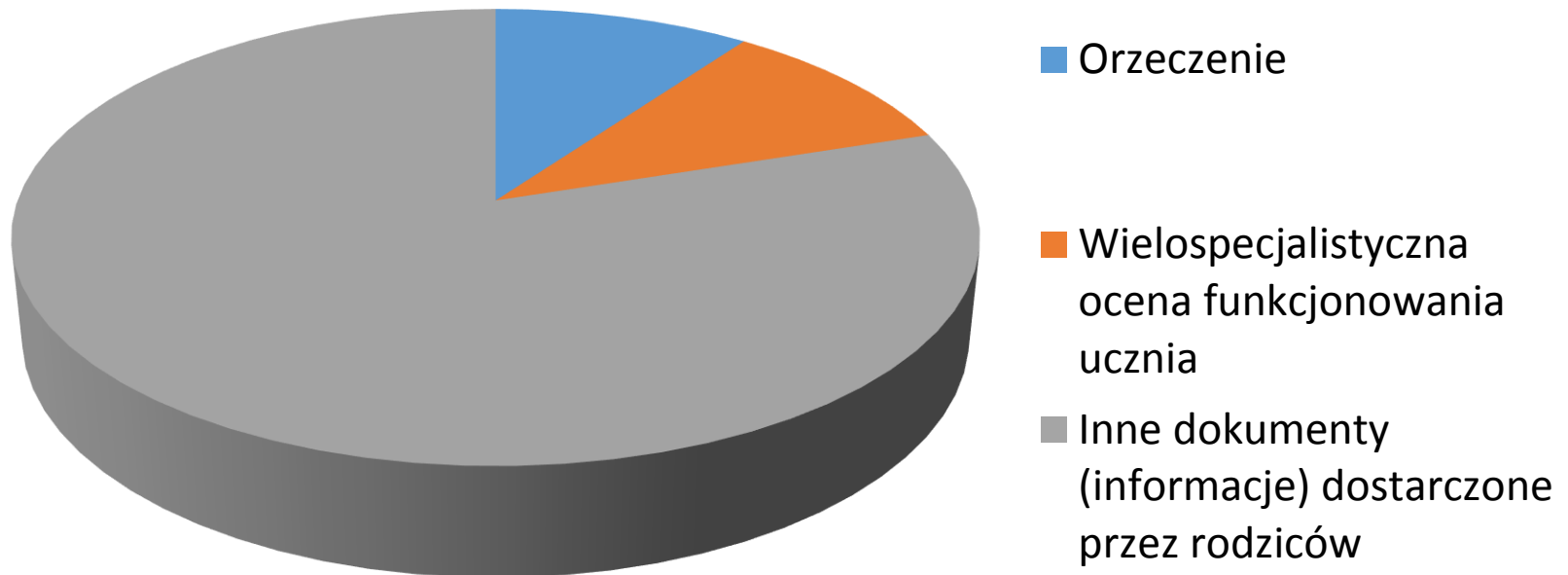

Wielospecjalistyczna ocena funkcjonowania ucznia

IPET, tworzony przez zespół nauczycieli pracujący z uczniem

Diagnoza indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych ucznia

WIELOSPECJALISTYCZNA OCENA POZIOMU FUNKCJONOWANIA UCZNIĄ (WOPFU)

DIAGNOZA PRZEPROWADZONA NA TERENIE /SZKOŁY:

- zasoby dziecka i wyzwania, predyspozycje, zainteresowania, uzdolnienia,
- potrzeby edukacyjne,
- potrzeby rozwojowe,
- zakres i charakter wsparcia ze strony członków zespołu,
- przyczyny niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu ucznia,

WNIOSKI SFORMUŁOWANE NA PODSTAWIE WOPFU stanowią podstawę do określenia rodzaju i zakresu wsparcia opisanego w IPET.

INDYWIDUALNY PROGRAM EDUKACYJNO – TERAPEUTYCZNY (IPET) określa:

1) zakres i sposób dostosowania odpowiednio programu wychowania przedszkolnego oraz wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, w szczególności przez zastosowanie odpowiednich metod i form pracy z uczniem;
(dotyczy oceniania ucznia).

INDYWIDUALNY PROGRAM EDUKACYJNO – TERAPEUTYCZNY (IPET) określa:

2) zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, ukierunkowane na poprawę funkcjonowania ucznia, w tym w zależności od potrzeb, użycie wspomagających i alternatywnych metod komunikacji (AAC) oraz wzmacnianie jego uczestnictwa w życiu przedszkolnym lub szkolnym, w tym w przypadku:

- a) ucznia niepełnosprawnego – działania o charakterze rewalidacyjnym,
- b) ucznia niedostosowanego społecznie – działania o charakterze resocjalizacyjnym,
- c) ucznia zagrożonego niedostosowaniem społecznym – działania o charakterze socjoterapeutycznym;

(dotyczy wszystkich nauczycieli i specjalistów)

INDYWIDUALNY PROGRAM EDUKACYJNO – TERAPEUTYCZNY (IPET) określa:

3) formy i okres udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy będą realizowane;

4) działania wspierające rodziców ucznia oraz – w zależności od potrzeb – zakres współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli (...).

(pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców)

INDYWIDUALNY PROGRAM EDUKACYJNO – TERAPEUTYCZNY (IPET) określa:

5) zajęcia rewalidacyjne, resocjalizacyjne i socjoterapeutyczne oraz inne zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia, a także:

a) w przypadku ucznia klasy VII i VIII szkoły podstawowej, branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego i technikum – zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego,

b) zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu realizowane w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy;

INDYWIDUALNY PROGRAM EDUKACYJNO – TERAPEUTYCZNY (IPET) określa:

6) zakres współpracy nauczycieli i specjalistów, z rodzicami ucznia w realizacji zadań wymienionych w § 5 (realizacja zaleceń zawartych w orzeczeniu, warunki do nauki, sprzęt specjalistyczny i środki dydaktyczne, zajęcia specjalistyczne, inne zajęcia organizowane zgodnie z indywidualnymi potrzebami, integracja ucznia ze środowiskiem rówieśniczym, w tym z uczniami pełnosprawnymi, przygotowanie do samodzielności w życiu dorosłym);

INDYWIDUALNY PROGRAM EDUKACYJNO – TERAPEUTYCZNY (IPET) określa:

7) w przypadku uczniów niepełnosprawnych – w zależności od potrzeb – rodzaj i sposób dostosowania warunków organizacji kształcenia do rodzaju niepełnosprawności ucznia, w tym w zakresie wykorzystywania technologii wspomagających to kształcenie;

8) w zależności od indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia wskazanych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego lub wynikających z wielospecjalistycznych ocen – wybrane zajęcia wychowania przedszkolnego lub zajęcia edukacyjne, które są realizowane indywidualnie z uczniem lub w grupie liczącej do 5 uczniów.

W IPET należy uwzględnić rozwijanie umiejętności komunikacyjnych:

- 1) naukę orientacji przestrzennej i poruszania się oraz naukę systemu Braille'a lub innych alternatywnych metod komunikacji – w przypadku ucznia niewidomego;
- 2) naukę języka migowego lub innych sposobów komunikowania się, w szczególności wspomagających i alternatywnych metod komunikacji (AAC) – w przypadku ucznia niepełnosprawnego z zaburzeniami mowy lub jej brakiem;
- 3) zajęcia rozwijające umiejętności społeczne, w tym umiejętności komunikacyjne – w przypadku ucznia z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera.

WAŻNE!

- Zespół dokonuje wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia/dziecka (WOPFU) i **opracowuje ją w porozumieniu z rodzicami.**
- Zespół opracowuje indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET), **również w porozumieniu z rodzicami** na okres, na jaki zostało wydane orzeczenie np. na czas edukacji przedszkolnej (**nie na każdy rok szkolny**).
- Kopie każdego WOPFU i IPETU przekazuje się rodzicom, **za poświadczeniem odbioru.**

WAŻNE!

- WOPFU: zmian zespół dokonuje co najmniej dwa razy w roku – można częściej.
- Zmiany do IPET-u możemy wprowadzać za pomocą aneksu – *Aneks nr z dnia do IPETU*
- IPET musi zawierać wszystkie składowe elementy zawarte w rozporządzeniu.
- Czas trwania zajęć z ppp – 45 minut, zajęć rewalidacyjno-wychowawczych – 60 minut.

DOKUMENTACJA POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ

W przypadku zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej do dziennika tych zajęć wpisuje się:

- nazwiska i imiona uczniów (w porządku alfabetycznym),
- oddział, do którego uczęszczają,
- adresy poczty elektronicznej rodziców i numery ich telefonów - jeżeli je posiadają (w przypadku szkół policealnych dla młodzieży oraz szkół dla dorosłych nie wpisuje się danych rodziców pełnoletnich uczniów albo słuchaczy),
- indywidualny program pracy z uczniem, a w przypadku zajęć grupowych – program pracy grupy,
- tygodniowy rozkład zajęć,
- daty i czas trwania oraz tematy przeprowadzonych zajęć,

W przypadku zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej do dziennika tych zajęć wpisuje się:

- ocenę postępów i wnioski dotyczące dalszej pracy z uczniem,
- odnotowanie obecności uczniów na zajęciach,
- potwierdzenie podpisem przeprowadzenia zajęć, z zastrzeżeniem obowiązków nauczyciela wynikających z prowadzenia dokumentacji wyłącznie w formie elektronicznej, tj. wymagań określonych w § 22 ust. 5 rozporządzenia w sprawie prowadzenia dokumentacji – wpisanie przez nauczyciela w dzienniku elektronicznym tematu zajęć jest równoznaczne z potwierdzeniem przez nauczyciela przeprowadzenia tych zajęć.

W dzienniku innych zajęć,

oprócz zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, należy również dokumentować zajęcia rewalidacyjne prowadzone przez specjalistów z uczniami z niepełnosprawnością, posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego (§ 11 ust. 3)

Wzór dzienników:

- Podobnie jak w przypadku dziennika pracy specjalistów, dzienniki innych zajęć, w tym zajęć organizowanych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej i zajęć rewalidacyjnych, mogą być prowadzone według wzoru opracowanego przez szkołę lub wybranego spośród propozycji dostępnych na rynku wydawniczym.
- **Przepisy nie określają wzorów ww. dzienników, natomiast precyzują zakres danych, jakie muszą być w nich zawarte.**
- Określając sposób prowadzenia dokumentacji zajęć, dyrektor powinien określić wzór obowiązującego w szkole dziennika.

TECZKA UCZNIA OBJĘTEGO POMOCĄ PP lub zajęciami rewalidacyjno-wychowawczymi

Dla każdego dziecka objętego pomocą psychologiczno-pedagogiczną, prowadzi się osobną teczkę.

Indywidualne teczki ucznia § 19 rozporządzenia MEN

- Przedszkole i szkoła gromadzą w indywidualnej teczce dokumentację badań i czynności uzupełniających, prowadzonych w szczególności przez pedagoga, psychologa, logopedę, doradcę zawodowego, terapeutę pedagogicznego, lekarza oraz innego specjalistę, a także inną dokumentację związaną z udzielaniem pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

a także:

- indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny oraz indywidualne programy zajęć,

TECZKA UCZNIA OBJĘTEGO POMOCĄ PP lub zajęciami rewalidacyjno-wychowawczymi

W teczce znajduje się również:

- udokumentowana współpraca z rodzicami i innymi podmiotami w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym: pisemne informacje dotyczące form i okresu objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole,
- wniosków rodziców w sprawach zwolnień z określonych zajęć, objęcia dziecka pomocą itp.,
- dokumentacja związana z formułowanymi opiniami nauczycieli i specjalistów, która przekazywana jest rodzicom lub instytucjom w ramach ich kompetencji np. do poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- notatki z rozmów, spotkań, ustaleń itp. i/lub pozyskiwane z tych instytucji informacje (opinie, orzeczenia).

Uwaga!

- W szkole dla dorosłych, branżowej szkole II stopnia prowadzącej kształcenie w formie stacjonarnej i zaocznej i szkole policealnej prowadzącej kształcenie w formie stacjonarnej lub zaocznej pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana w trakcie bieżącej pracy ze słuchaczem oraz zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów, a także w formie:
 - 1) zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
 - 2) porad i konsultacji;
 - 3) warsztatów i szkoleń.

(§ 6 ust. 4 rozporządzenia MEN w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej).

Uwaga!

- Ramowy plan nauczania dla szkoły policealnej (załącznik nr 12 do rozporządzenia MEN z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół, Dz.U.2019.639), prowadzącej zajęcia w formie dziennej, stacjonarnej i zaocznej uwzględnia zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- **W związku z powyższym dyrektor szkoły policealnej planuje w arkuszu organizacji szkoły godziny na realizację zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.**